

Mia Maraković – Sažeto u crnoj

Podošće oni tako po jednome putu i donekle im bijaše svijetlo od one pukotine, kroz koju bijahu propali. Ali kad oni dalje, a ono sve veći mrak — crni mrak, kakvoga nema nego pod zemljom.

Regoč sve jednako i po mraku ide. Hvata se silnim rukama od stupa do stupa.

Kosjenku obuzme strava od onolikoga mraka.

Uhvatila se ona Regoču za uho i povika:

— "Mrak je, Regoču!"

— "E, pa neka je," — odvrati Regoč. "Nije mrak došao k nama, nego smo mi došli k njemu."

(Ivana Brlić Mažuranić, »Regoč«, *Priče iz davnine*, 1916.)

Iako je Kosjenka, zatečena gustim crnim mrakom, ubrzo upalila svjetiljku kako bi bolje vidjela podzemlje i njegova blaga, Mia Maraković mraku prilazi namjerno i u njemu ostaje svjesno i intencionalno. Njezin novi slikarski ciklus prožima materijalnost crne boje, koja se u suvremenom društvenom prostoru povezuje sa zlom, tugom, patnjom, nesrećom i smrću. Zaokretom k prošlim tisućljećima, k brojnim religijama i mitologijama, postaje razvidno da je crna evocirala ništavilo i kaos, zbrku i nered, odnosno da je crno tama početaka. Međutim, ako crnu promatramo kao zbroj ili sintezu boja, onda ona ujedno postaje simbol obnavljanja, jer sadrži izvor i početak života, kao što je to crna u ktonskom, podzemnom svijetu, koji sadržava bogatstvo skrivenog života.

Gusta kvaliteta boje koja svjetlost ne odbija, nego upija, otvara potencijalno mnogoznačna čitanja. Iako crna, njezina specifična tekstura i pojavnost na platnu, za autoricu evocira plodnu zemlju, poput crnice, kontakt s prirodom i svojevrsan zaron u mrak, u sebe, radi samospoznaje, ona ipak ostaje značenjski otvorena za širu interpretaciju. Zato izložene slike ne žive od garantiranog, nego od upisanog smisla. Meditativnim potencijalom pozivaju gledatelje na kontakt sa sobom, na nelagodu samospoznaje, odnosno samosvijest o vlastitom postojanju i njegovim efektima. Nastavljajući se baviti subjektivističkim u svojem poetskom izrazu, Mia Maraković radovima pristupa otvoreno, spontano, u pokretu. Smjesa koju miješa i djelomice aplicira rukama suši se do dva tjedna, pa umjetnica ostavlja prostor vremenu da na neki način oblikuje i završi njezine slike.

Kao što crna boja i njezina materijalnost uvlače, tako uvlači i kut. Nabiranjem postava u kut specifičnim izlagačkim postupkom, prkosi se dinamičnu reprezentativnog galerijskog prostora, obrtajem logike rada kao podložnog prostoru i uspostavljanjem novog odnosa u kojemu je prostor podložan radu, pritom ne poništavajući vrijednost prostora, ni rada.

Autorica predgovora: Petra Šarin